

Lijst van vragen

1

Deelt u de opvatting van het rapport «Rapport d'information sur legéopolitique de l'eau», (vanaf pag. 109) van de commissie voor Buitenlandse Zaken van het Franse parlement (d.d. 13 december 2011) dat verdeling van het water in het Jordaanbekken, zoals overeengekomen in de akkoorden van Oslo Israël een vetorecht geeft over het water in de Westelijke Jordaanoever in het Gezamenlijk Watercomité? Indien neen, waarom niet? Zo ja, wat zijn de maatregelen die volgens u uit deze analyse moeten voortvloeien? Kunt u dat toelichten?

(Zie: «Rapport d'information sur legéopolitique de l'eau», pag. 132 : «Pourtant, un comité conjoint sur l'eau (Water joint committee) a été créé par les accords d'Oslo II. Il a compétence pour toutes les questions d'eau relative aux seuls Palestiniens sur le territoire de la Cisjordanie. Ce n'est donc pas un organisme de gestion partagée et encore moins de bassin. Il fonctionne en outre sur le mode du consensus ce qui donne de facto un pouvoir de veto à Israël.»)

2

Deelt u de opvatting dat waterbeheer in Israël en de Palestijnse gebieden nauw samenhangt? Indien neen, waarom niet? Zo ja, op welke manier wordt het waterbeleid in het kader van de versterkte samenwerking tussen Nederland en Israël afgestemd met het beleid in de Palestijnse gebieden?

3

Kunt u een gedetailleerd overzicht geven van de plannen die u wilt formuleren voor de Palestijnse gebieden? Kunt u daarbij een tijdschema aangeven en een overzicht van de private partners die u daarbij op het oog heeft?

4

Op welke wijze werkt u samen met de Palestijnse Autoriteit om dit programma op te zetten? Deelt u de opvatting dat een effectief en rechtvaardig waterbeleid alleen kan slagen als de Palestijnse Autoriteit en Israël een overeenkomst over water hebben gesloten? Indien neen, waarom niet?

5

Overlegt u ook met de Israëlische autoriteiten over het Nederlandse waterbeleid op de bezette Westelijke Jordaanoever? Zo ja, waarover en waarom?

6

Deelt u de opvatting van een rapport van het Washington instituut uit mei 2011 dat Israël «should refrain from offering the West Bank desalinated water because of the Palestinians» legal concerns.»?

(Zie «Flowing Waters: Towards a more Equitable Solution in the West Bank and Israël», Benjamin Cumbo Rahul Ravi, pag.40 <http://www.gwu.edu/~imes/research/2011Capstones/Cumbo%20Ravi.pdf>)

7

Acht u het rechtvaardig dat inwoners van de Westelijke Jordaanoever 75 m³ water per inwoner per jaar ter beschikking hebben, inwoners van Gaza 125 m³ en inwoners in Israël, 240 m³. (Bron: «Rapport d'information sur Le géopolitique de l'eau», commissie voor Buitenlandse Zaken van het Franse parlement, 13 december 2011, pag. 110) Indien neen, wat is uw

inzet om dat te veranderen, een rechtvaardiger verdeling of verhoging van de productie?

8

Kunt u voorkomen dat door middel van ontwikkelingsgeld de kassen van Nederlandse publieke drinkwaterbedrijven gespekt worden doordat zij in ontwikkelingslanden de facto als private ondernemingen opereren (en dus winst kunnen maken)? Zo ja, hoe garandeert u dat?

9

Kunt u een reactie geven op het artikel «NGO's call for the disclosure of Jakarta's Water Cooperation contract?» (https://groups.google.com/forum/#!topic/foi-network/_azo0Zt-o-4) Staat u positief tegen het openbaar maken van Jakarta's Water Cooperation contract? Bent u bereid hiervoor politieke druk uit te oefenen? Heeft Nederland ten tijde van Soeharto's regime watercontracten afgesloten?

10

Kunt u aangeven hoe de uitgaven op «verbeterde toegang tot veilig drinkwater en sanitaire voorzieningen» tussen 2010–2015 concreet zijn uitgewerkt, als de definitie op water en sanitatie zoals gebruikt in de begroting 2012 wordt gehanteerd?

11

Wordt er voor de ambities voor 2015 die voor de verschillende thema's zijn geformuleerd een nulmeting gedaan of is deze reeds uitgevoerd? Zo ja, kan deze met de Kamer worden gedeeld? Zo nee, hoe verwacht u de voortgang in 2015 te kunnen meten? Zo nee, waarom niet?

12

Wordt er in vergelijking met de uitgaven in 2010 meer of minder budget vrij gemaakt in 2012 om de doelstellingen voor veilig drinkwater en sanitatie te behalen?

13

Hoe verhoudt de nutsfunctie van de voorziening van drinkwater en drinkwaterbedrijven om de toegang van de allerarmsten tot veilig drinkwater te garanderen zich tot het «economische rendement» en de doelstelling «om investeringen zichzelf terug te laten betalen»? Weegt toegang voor de allerarmste mensen in ontwikkelingslanden tot veilig drinkwater zwaarder dan het economische belang en de return on investment?

14

Op welke concrete en specifieke wijze wil de regering de genoemde verwachte trade offs tussen de belangen van economische sectoren, bevolkingsgroepen en landen in de praktijk tegengaan, bijvoorbeeld bij de inzet op PPP's, aangezien hier belangen van verschillende partijen meespelen?

15

Waarop is de aannahme gebaseerd dat Nederlandse expertise op het gebied van waterbeheer en deltawerken (Nationale Deltaprogramma) in eigen land ook daadwerkelijk bruikbaar is in ontwikkelingslanden met een totaal andere infrastructuur en economische en politieke realiteit?

16

Op welke thema's en bij welke Nederlandse instanties, organisaties en bedrijven ligt concreet «de ervaring met en kennis van waterbeheer» in ontwikkelingslanden, uitgesplitst per focusgebied zoals gedefinieerd in de

nota, zijnde (1) efficiënt watergebruik, (2) stroomgebiedbeheer en delta's, en (3) drinkwater en sanitatie?

17

Waarop is de conclusie gebaseerd dat er «een jarenlange stevige reputatie is opgebouwd in ontwikkelingslanden en opkomende markten» op het gebied van water door Nederlandse actoren en door welke Nederlandse instanties, organisaties en bedrijven is deze reputatie opgebouwd en in welke landen precies?

18

Er wordt gesteld dat de 15 partnerlanden de belangrijkste doelgroep zijn voor de inzet van de intensiveringmiddelen voor water. Welke niet partnerlanden komen hiervoor in aanmerking? Welke criteria gelden er specifiek voor niet-partnerlanden om deel te nemen aan de intensiveringmiddelen voor water?

19

Welk gedeelte en hoeveel euro van het budget m.b.t. water gaat naar de partnerlanden, uitgesplitst per partnerland?

20

Waaruit bestaat de «Nederlandse waterkennis ten behoeve van lokaal duurzaam waterbeheer en ontwikkeling» precies en waarop baseert de regering de uitspraak dat deze kennis aanwezig is?

21

Op welke wijze en op welke elementen zal «het instrumentarium» worden aangepast op de «Nederlandse waterkennis ten behoeve van lokaal duurzaam waterbeheer en ontwikkeling»?

22

Heeft Nederland een voorsprong op het gebied van water en waterbeheer in vergelijking met andere donoren en, zo ja, waar bestaat deze voorsprong uit, uitgesplitst per focusgebied zoals gedefinieerd in de nota, zijnde (1) efficiënt watergebruik, (2) stroomgebiedbeheer en delta's, en (3) drinkwater en sanitatie?

23

Hoe zal de nieuw op te richten faciliteit voor publiek-private samenwerking in water er precies uit gaan en zien en hoeveel geld wordt daarvoor beschikbaar gesteld door de regering?

24

Zal de nieuw op te richten faciliteit voor publiek-private samenwerking in water alsmede de algemene implementatie en uitvoering van het OS beleid op water, een sectorale benadering kiezen of werken op project-basis of een andere vorm kiezen en wat is de rationale met betrekking tot deze keuzes?

25

Kunt u concreet aangeven op welke andere manier dan binnen het genoemde PPP, u de makelaarsrol tussen overheden, kennisinstellingen, private sector en maatschappelijke organisaties zult invullen? En tot welke andere aanpassingen van het instrumentarium leidt dit?

26

Welke toegevoegde waarde ziet u voor het maatschappelijk middenveld op het speerpunt water?

27

Op welke gebieden kan het «concurrerend vermogen» van kleine spelers worden verbeterd?

28

Kunt u aangeven hoe u het instrumentarium zal aanpassen teneinde meer synergie te bewerkstelligen?

29

Kunt u voorbeelden geven van bijdragen die de Nederlandse watersector heeft geleverd aan effectieve armoedebestrijding en verbeterde levensomstandigheden?

30

Kunt u de geplande uitgaven op de drie thema's (1. efficiënt watergebruik, vooral in de landbouw, 2. verbeterd stroomgebiedbeheer en veilige delta's en 3. verbeterde toegang tot veilig drinkwater en sanitaire voorzieningen) van 2012–2015 op een rij zetten, waarbij er wordt uitgegaan van de definities op de thema's zoals dat in de Rijksbegroting 2012 is beschreven?

31

Nederland zal een meer actieve rol gaan spelen in diplomatieke en politieke inspanningen rond water. Op welke wijze zal dit streven worden opgenomen in de economische diplomatie?

32

Op basis van welke specifieke criteria en bestaande of op te stellen richtlijnen – op financieel, institutioneel, ecologisch, technisch en sociaal vlak – zal de duurzaamheid van een financieringsaanvraag bepaald worden?

33

Welke specifieke verzoeken uit ontwikkelingslanden op het gebied van water in het kader van de genoemde vraag-gestuurde programmering zijn er reeds bekend bij de regering en uit welk(e) land(en) zijn deze afkomstig?

34

Welke concrete uitwerking heeft de actievere internationale rol van Nederland op het gebied van water, milieu en klimaatverandering op de betreffende ambassades?

35

Kunt u een nadere toelichting geven op het programma voor lange termijn oplossingen voor de effecten van droogte in de Hoorn van Afrika?

36

Klopt het dat het IRC International Water and Sanitation Centre tot oktober 2006 onder het ministerie van VROM viel? Zo ja, ontving het destijds ook een bijdrage uit de VROM begroting? Zo ja, waarom is dat nu niet meer zo?

37

In welke mate wordt een onderscheid gemaakt tussen locaties waar water- en sanitatieproblemen vooral van technische aard zijn en locaties waar deze problemen vooral van institutionele aard zijn? Welke rol speelt dit onderscheid bij de beoordeling van financieringsaanvragen?

38

In hoeverre speelt de voorkeur van de lokale bevolking een rol bij het beoordelen van financieringsaanvragen?

39

Wat wordt bedoeld met de uitspraak «meer dan in het verleden het geval was richten we ons op directe uitvoering» en voorziet de regering in sectorale of projectmatige uitvoering van de verschillende programma's?

40

Denkt u in het kader van «nieuwe financieringsmodaliteiten» en «verduurzaming van productieketens» aan een soortgelijk initiatief als het Initiatief Duurzame Handel (IDH) maar dan specifiek gericht op water en voedsel?

41

Op welke wijze zal de synergie tussen de speerpunten water en voedsel in de praktijk tot uitdrukking komen?

42

Waarom focust het Water Mondiaal programma niet vooral op de allerarmste en fragiele landen (respectievelijk partnerlanden onder profiel 1 en 2 en/of vergelijkbare niet-partnerlanden) en worden projecten in relatief rijke transitielanden als Indonesië en Bangladesh en rijke niet-partnerlanden als Egypte en Vietnam gefinancierd?

43

Welke nieuwe financieringsmodaliteiten zullen worden geïntroduceerd voor de benodigde investeringen?

44

Op welke manier past de makelaarsrol van Buitenlandse zaken bij de noodzaak tot het voeren van een coherent beleid? En op welke manier wordt aansluiting gezocht bij de IPG-prioriteiten die door de EU zijn geformuleerd?

45

Kunt u aangeven of u van zins bent om in de toekomst weer een bijdrage aan het Private Infrastructure Advisory Facility (PPIAF) te leveren? Bent u van zins om via andere (multilaterale) organisaties en kanalen een bijdrage te leveren aan (de technische assistentie bij) het privatiseren van de watervoorziening? Zo ja, welke?

46

Kunt u aangeven hoe de verdeling van de middelen zal zijn tussen partner- en Water Mondiaal landen? Heeft u per land al een begroting gemaakt? Zo ja, kunt u deze de Kamer toesturen?

47

Kunt u aangeven of het doel c.q. één van de doelen van het Water Mondiaal programma inderdaad «de profilering van de Nederlandse watersector in deze landen» is?

48

Kunt u een nadere toelichting geven op de samenhang tussen Water voor Ontwikkeling en de beleidsprioriteit SRGR? Worden hier ook concrete ambities op geformuleerd?

49

Op welke manier worden de doelstellingen op het gebied van duurzaamheid en ecologie concreet gemaakt?

50

Op welke wijze(n) zal genderbeleid in de aanpak worden geïntegreerd?

51

Kunt u aangeven ten opzichte van welk jaar u een verbetering nastreeft van 25%?

52

Welke initiatieven gaat de Nederlandse overheid nemen op benedenstroomse gebieden, om zeker te stellen dat de doelgroepen daar beschikking krijgen over water van voldoende kwaliteit?

53

Kunt u voor wat betreft alle ambities voor 2015 die in de brief beschreven worden concretere (streef)cijfers en voorbeelden geven?

54

Kunt u een overzicht geven van alle Wereldbank water programma's en daarbij tevens ingaan op eventuele privatiseringseisen die zij stellen?

55

Bestaan er garanties dat de toegang tot de Dutch WASH Alliance en het «Sanitation and Water for All» programma voor alle gebruikers, en met name de moeilijker bereikbare groepen en allerarmsten, gehandhaafd blijft?

56

Welk percentage van de 25 miljoen mensen die bereikt worden om toegang te geven tot drinkwater en sanitatie voor 2015 wonen op het platteland, en welk percentage is afkomstig uit sloppenwijken/informal settlements ?

57

Kunt u een overzicht geven van de verdeling van de Nederlandse middelen voor water tussen MOL en niet MOL partnerlanden? Welk percentage van de middelen gaat naar niet MOLs? Welk percentage van de middelen wordt aangewend om de allerarmsten te bereiken en hoeveel wordt aangewend voor middeninkomensgroepen?

58

Op welke wijze wordt in stedelijke gebieden als Accra en Cotonou stedelijke watervoorziening bedrijfsmatig ondersteund? Op welke wijze profiteren de allerarmsten in deze steden daarvan? Hoe meet u dit?

59

Hoe garandeert u dat de «speciale aandacht» voor de (unserved)-groepen ook daadwerkelijk deze groep ten goede komt? Hoe wordt dit geëvalueerd?

60

Zullen de inspanningen voor de ambitie wat betreft integrale waterbenadering van watermanagement en milieu, en die voor verbetering van management en beheer van watervoorzieningen (ruraal en urbaan) vooral low-income households bereiken, en hoe zal dat inzichtelijk worden gemaakt?

61

In hoeverre wordt goed bestuur conditioneel geacht aan samenwerking met landen op het gebied van water?

62

Hoe wordt de voortgang op het gebied van goed bestuur gemeten?

63

Hoe zullen de posten/ambassades worden ondersteund bij het vormgeven en uitwerken van de bilaterale water activiteiten en zal er in uitmuntende kennis omtrent de vele dimensies van waterproblematiek en -kansen worden geïnvesteerd op de posten en het ministerie van Buitenlandse Zaken?

64

Wie gaan de bilaterale waterprogramma's en activiteiten concreet uitvoeren en implementeren op de posten en is daar nu al genoeg en gekwalificeerd personeel voor aanwezig op de posten?

65

Welke behoeften en vragen zijn er reeds vanuit de partnerlanden gearticuleerd op het gebied van water, uitgesplitst per focus thema zijnde (1) efficiënt watergebruik, (2) stroomgebiedbeheer en delta's, en (3) drinkwater en sanitatie?

66

Hoe zijn de Nederlandse OS bijdrages op water gecoördineerd met andere donoren, zowel bilateraal als multilateraal, en kan de regering inzicht verschaffen in het bestaan van en de details omtrent een eventuele onderlinge arbeidsverdeling tussen de verschillende donoren?

67

Welke landen, behalve Nederland, hebben ook veel ervaring en expertise op de relatie tussen water en ontwikkelingssamenwerking?

68

Kunt u concreet aangeven op welke manier de interactie tussen bedrijven, NGO's, kennisinstellingen en de betrokkenheid van lokale actoren binnen de PPP wordt gestimuleerd?

69

Kunt u een nadere toelichting geven op de zin «Ook in de drie transitie-landen Colombia, Vietnam en Zuid Afrika zullen met beperkte ODA-middelen activiteiten in de watersector via de transitiefaciliteit worden ondersteund»?

70

Kunt u een nadere toelichting geven op de nieuwe PPP faciliteit? Kunt u de Kamer een overzicht verschaffen van de bedrijven en instellingen die hiervan zullen profiteren zodra deze beschikbaar is?

71

In welke mate zullen bedrijven die ODA gelden ontvangen voor PPP's in vergelijking met de MFS II kaders voor NGO's rapporteren over wat hun effect op armoedebestrijding is?

72

Aan welke nieuwe initiatieven moet worden gedacht als u spreekt over multilaterale samenwerking?

73

Kunt u aangeven wat er nu zo nieuw is aan het «nieuwe» waterbeleid, behalve dat het in minder landen wordt ingezet? Werd tot voor kort

bijvoorbeeld niet samengewerkt met (water)bedrijven en kennisinstellingen op het gebied van water?

74

Er wordt gesproken van nieuwe financieringsvormen voor waterinfrastructuur en watervoorzieningen «van speciale microkredieten tot het betalen voor environmental services». Kunt u deze verder benoemen en toelichten? Voldoen gelden verstrekt middels deze financieringsvormen aan de ODA-criteria?

75

Kunnen studenten uit ontwikkelingslanden zich ook aanmelden voor het Young Expert Program? Zo neen, waarom niet?

76

Aan welke sociale, ecologische, mensenrechten en financiële duurzaamheidcriteria en richtlijnen moeten financieringsaanvragen bij de PPP Faciliteit Water voldoen om financiering te ontvangen en is een Milieu Effect Rapportage één van de criteria?

77

Bij alle gevraagde besluiten wordt gesteld dat er wordt samengewerkt met multilaterale partners, zoals de VN. Soms gaat het ook om financiering van multilaterale organisaties. Welk bedrag wordt er in totaal (bij alle gevraagde besluiten) besteed via multilaterale organisaties, en welke middelen worden bilateraal, dan wel aan bijvoorbeeld het bedrijfsleven besteed?

78

Wanneer begint de implementatie van ieder afzonderlijk project? Is er ook een eindtijd aan de projecten verbonden?

79

Als het bedrijfsleven wordt betrokken, geldt dit dan uitzonderlijk voor het Nederlandse bedrijfsleven in het partnerland, of staat dit ook open voor het bedrijfsleven en de wetenschap uit andere landen?